1851. N°. 67.

LEYDSCHE COURANT.

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaturdag Avond.

WOENSDAG, 4 JUNIJ.

De Prijs der Courant is f 12 in het jaar; de afzonderlijke nommers worden tegen 10 Centen afgegeven.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 3 Junij.

Te Nieuwendam is een os geslagt van 1,100 Ned. ℔; hij was zoo groot, dat er in den geheelen omtrek slechts één persoon was, die over zijn rug kon zien.

— Aan den Stedelijken Raad te Dordrecht is een verzoekschrift ingezonden, geteekend door twee vleeschhouwers en een twintigtal ingezetenen, het verzoek behelzende, dat de bepaling waardoor het vleesch uitsluitend in de hal mag worden verkocht, worde opgeheven. Dit adres is afgewezen op grond dat die opheffing aanleiding zou geven tot sluikerij.

— Den 29sten Mei is van Vlissingen naar zee gezeild 's Lands stoomschip Gedeh onder bevel van den Kapt.-Luit. ter Zee Smit van den Broecke, en bestemd om Z. K. H. Prins Hendrik uit Londen af te halen.

'sGRAVENHAGE, 2 Junij.

Bij Koninklijk besluit van den 2den Mei, is de Minister van Staat, Mr. G. Graaf Schimmelpenninck, op zijn verzoek, eervol ontslagen uit zijne betrekking van Z. M. Gezant bij het hof van Groot-Brittannie, onder dankbetuiging voor de vele en getrouwe diensten door hem aan den lande bewezen.

— Bij besluit van dezelfde dagteekening, is de Minister van Staat, Mr. A. A. Baron Bentinck, Z. M. Gezant bij het hof van Belgie, als zoodanig benoemd bij het hof van Groot-Brittannie.

— Bij besluit van 31 Mei, is tot Referendaris Titulair bij het depart. van Justitie benoemd de Mr. J. C. L. A. Nederineyer Ridder van Rosenthal.

— Z. M. is Zondag morgen naar het Loo vertrokken. — Volgens Amsterdamsche dagbladen zou Z. M. Woensdag de algemeene vergadering der Geldersche Maatschappij van Landbouw te Harderwijk, en de aldaar te houden tentoonstellingen van vee en werktuigen bezoeken.

— Bij de aanbesteding in drie perceelen van het verdiepen en verlengen der bestaande leidende kanalen naar de drie stoom-pomp-werktuigen, tot drooglmaking van het Haarlemmermeer, is het 1ste perceel aangenomen door den Heer W. Zeep, te Hardinxveld, voor f 30,300; het 2de door den Heer J. Schouten, te Haarlem, voor f 11,400, en het 3de door den Heer C. Bots, te Sliedrecht, voor f 8700.

Tweede Kamer der Staten-Generaal.

Zitting van Maandag 2 Junij.

De Voorzitter geeft te kennen, dat in de zitting van Zaturdag jl. door de vergadering is bepaald, dat onmiddellijk na de behandeling der gemeentewet de Kamer voor veertien dagen zal uiteen gaan. Door den Minister van Binnenl. Zaken is echter de wensch kenbaar gemaakt, dat vóór dat reces nog het wetsontwerp betrekkelijk de heffing van provinciale belastingen in Groningen zou worden behandeld. Hij stelt mitsdien voor, om, dadelijk na het ten einde brengen der beraadslagingen over de gemeentewet, die over het bedoelde ontwerp te houden. Daartoe wordt besloten.

De beraadslagingen over het ontwerp der gemeentewet worden voortgezet. Art. 242 wordt na eenige discussie en art. 243 zonder beraadslaging aangenomen. Art. 244 wordt na verwerping van een amendement van den Heer Bachiene, onveranderd aangenomen met 41 tegen 24 stemmen.

Daarna worden de artt. 245—248 onveranderd aangenomen, met verwerping van een amendement van den Heer van Heiden Reinestein op art. 246. Op art. 249 is aangenomen een amendement van den Heer Sloet, door den Minister in beginsel toegegeven, maar niet noodzakelijk gekeurd, strekkende om niet alleen te verbieden de gemeentelijke belasting op het verbruik van zout en zeep, maar ook op aardappelen, varkens- en schapenvleesch.

Daarna wordt de zitting verdaagd tot morgen.

Zitting van Dingsdag 3 Junij.

In deze zitting zijn de beraadslagingen over het ontwerp der Gemeentewet voortgezet.

Art. 250. Door de Heeren Reinders en van Hoëvell is op dat artikel een amendement voorgedragen.

De Minister heeft bij herhaling het amendement bestreden, dat verworpen wordt met 48 tegen 15 stemmen. Voor de Heeren van der Veen, Reinders, de Man, Zylker, de Lom de Berg, van Wyhe, Jongstra, de Poorter, van der Heiden, Hugenholtz, Hugenholtz, Hengst, Sloet, Westerhoff en v. Hoëvell.

Art. 250 wordt daarna bij stemming onveranderd *aangenomen* met 52 tegen 11 stemmen. Artt. 251 en 252 zijn ook onveranderd *aangenomen*. Art. 253 is in beraadslaging. — De zitting duurt voort.

— Ten gevolge van het bepaalde bij de Gwet artt. 122 over de jaarlijksche verantwoording der staatsuitgaven en inkomsten, en 176 over de instelling eener Rekenkamer, zijn bij de Kamer ingekomen drie wets-ontwerpen, strekkende: het eerste, tot regeling van 's Rijks algemeene Comptabiliteit; het tweede, tot zamenstelling van de Algemeene Rekenkamer en tot regeling van hare taak; en het derde tot oprigting eener Bewaarkas; met eene Memorie van Toelichting met bijlagen.

DELFT, 1 Junij.

Den 28sten Mei is alhier, na langdurig lijden overleden H. Strootman, Lector in de Wiskunde aan de Koninklijke Academie.

— De Minister van Binnenl. Zaken heeft eene commissie benoemd tot het examineren der Candidaten, voor de Academie alhier, welke in den loop dezer maand zitting houden zal, en bestaat uit de volgende Heeren: G. Simons, Directeur der genoemde Academie, Voorzitter; P. L. Rijke, Buitengewoon Hoogleeraar in de Wis- en Natuurk. faculteit te Leyden; G. L. Houell, Adviseur bij het depar. van Finantiën te 's Gravenhage; M. C. Mensing, Doctor in de Wis- en Natuurk. wetenschappen en Arrondissements-IJker te Rotterdam; M. A. Masthoff, Praeceptor van de nieuwe Talen en Aardrijkskunde aan het Gymnasium alhier; G. van Wieringhen Borski, Leeraar in de Nederd. Taal- en Letterkunde aan de Academie alhier; en M. A. M. 's Gravezande Guicherit, Leeraar in de Aardrijkskunde en Geschiedenis aan dezelfde Academie.

— Een veedrijver is gepasseerde Woensdag onder deze stad, door een varken (beer) gebeten, door welke beet hij een gescheurde wond ontving, van het onderste der dij tot in het midden der kuit, ter lengte van ongeveer 3 Ned. palmen, gepaard met afscheuring van spieren en aanzienlijke bloedstorting. Onmiddelijk is hem heelkundige hulp verleend en is hij vervolgens naar zijn gezin te 's Hage, bestaande uit vrouw en vijf kinderen, vervoerd.

AMSTERDAM, 1 Junij.

Door de HH. Prof. A. des Amorie van der Hoeven, Jhr. Mr. J. de Bosch Kemper, Mr. H. J. Koenen, L. Reijer, Prof. J. Bosscha, Prof. H. Beijerman, J. F. Schleijer, Mr. J. van Lennep, Dr. J. P. Heije, Mr. Is. da Costa, Dr. B. ter Haar en J. A. Alberdingk Thijm, is dezer dagen het onderstaand adres aan Z. M. den Koning toegezonden. Een adres van gelijke strekking circuleert onder andere onzer letterkundigen en draagt reeds de handteekeningen van eenige onzer oudste en meest beroemde dichters en prozaschrijvers:

Sire! De ondergeteekenden, onlangs leden der Commissie tot regeling van het tweede Nederlandsch letterkundig kongres, thans belast met de opmaking zijner handelingen, wenden zich met verschuldigden eerbied tot Uwe Maj., ter zake van het nieuw tot stand te brengen handels-tractaat met België, waarvan de bepalingen, zoo zij meenen, de Regering op dit oogenblik bezig houden.

Het zal, in het oog van Uwe Maj., geen wijdloopig betoog behoeven, dat een vergemakkelijkte invoer van boeken in de beide rijken, Nederland en België, boeken, in onze gemeenschappelijke Nederlandsche taal geschreven, wederzijds van groot intellectueel zoowel als materieel voordeel kan zijn. Als staats-burgers van de Vlamingen gescheiden, doch één in oorsprong, blijkens de gemeenschap der taal in den loop der eeuwen nu eens in onophoudelijke aanraking en wederkeerig van invloed op elkaâr, hetzij ten gevolge van verbindtenissen door den handel of door de wetenschap, hetzij ten gevolge van staatsberoeringen en de uitwijkingen, die er uit voortkwamen, nu eens onder een opperhoofd vereenigd, dan weder elkander bestrijdend, doch in het strijden zelfvormend en ontwikkelend, zijn de Noord- en Zuid-Nederlanders zich gelijkelijk der naauwe verwantschap bewust, die hen als nabuurvolken meer dan andere tot elkander voert, en wederzijds den hoogsten prijs doet stellen op den bloei der Nederlandsche taal- en letterkunde, op de bevordering eener echt Nederlandsche beschaving in de beide landen.

De ondergeteekenden achten, dat het geene geringe schrede op de baan der bevordering van de Nederlandsche taal-wetenschap en literatuur, en door deze van de welbegrepen volksverlichting zijn zou, indien de hinderpalen werden weggeruimd, welke de zoo wenschelijke verspreiding van Hollandsche boeken in België en van de vruchten der Vlaamsche pers in Noord-Nederland alsnog belemmeren.

Zij meenen, dat tot die verspreiding, tot die wederkeerige wisseling en wrijving van gedachten, krachtig zou bijdragen de opheffing der inkomende regten, welke het vertier der Hollandsche boeken in België en der Vlaamsche in Nederland drukken. Zij verzoeken daarom van Uwe Maj., dat het U gelieven moge, Uwe gunstige aandacht en vermogende bescherming aan dit onderwerp wel te willen verleenen; opdat de Nederlandsche Regering in het vast te stellen handelstractaat bij de Belgische een vrijdom van invoer voor de in het Nederlandsch geschreven en in Nederland gedrukte boeken bedinge, en wederkeerig den invoer van in het Nederlandsch geschreven en in België gedrukte werken den Belgen vrijstelle.

Niet alleen toch zal de bevordering van in het Nederlandsch geschreven boeken welhaast het zonderlinge verschijnsel doen verdwijnen van twee kleine volken, die dezelfde taal spreken en wier literaturen zich toch elk op zich zelven ontwikkelen, als hadden zij niets gemeens met elkander en als zoude eene welaangewende zamenwerking niet op wederzijdsche verrijking uitkomen; maar ook de boekhandel zou, bij eene ruimere markt, gewis groote voordeelen vinden en het vertier van Fransche boeken, welke zoo dikwijls voertuigen van even zede- als smakelooze voorstellingen zijn, daardoor welligt eenigzins worden tegengegaan.

De pogingen, bij het beleggen van Nederlandsche kongressen in het werk gesteld, leiden tot hetzelfde thans door ons U. M. eerbiedig aanbevolen doel; zij zouden door de afschaffing der genoemde invoerregten krachtig gesteund worden en wij vermeenen, dat de Belgische regering zich te minder tegen het voorstel zal verzetten, omdat door de verschillende maatschappijen van Vlaamsche letteroefening, zamenwerkend onder den naam van het »Nederduitsch Taelverbond," eene petitie aan de Belgische Kamer van Vertegenwoordigers gerigt is, waarin, ook uit naam onzer taal- en kunstbroeders, de afschaffing der regten op Hollandsche boeken ten hunnent gevraagd wordt.

De ondergeteekenden verzoeken U. M. de hulde te willen aanvaarden van diepen eerbied en innige verknochtheid, waarmede zij zich noemen.

AMSTERDAM, SIRE! VAN UWE MAJESTEIT
6 Mei 1851. DE ZEER GETROUWE ONDERDANEN ENZ.

— In den nacht van Zaturdag op Zondag ontdekte men brand ten huize van den winkelier in kruidenierswaren van der Min, in de Heerenstraat. Het geheele perceel met al het meubilair is eene prooi der vlammen geworden, zonder dat er iets kon worden gered; de verschillende bewoners zijn niet dan met moeite en geheel ongekleed het gevaar ontkomen; de oorzaak is niet met zekerheid bekend; alles was voor brandschade verzekerd; twintig brandspuiten zijn in werking geweest, en ten ruim half vier ure was men den brand genoegzaam meester.

ENKHUIZEN, 31 Mei.

Gisteren werd alhier een vierdubbel huwelijksfeest gevierd, namelijk Jacob Bruin Pz., en C. de Vries vierden het feest hunner vijftigjarige echtverbindtenis; hun zoon P. Bruin en echtgenoot M. de Haas vierden op dienzelfden dag hun zilveren feest, terwijl nu van laatstgenoemden weder op denzelfden datum twee kinderen met name A. Menz met A. Bruin en J. Bruin met J. Mantel in het huwelijk traden.

UTRECHT, 1 Junij.

Men verneemt dat de Heeren Mr. W. R. Boer, Advocaat, en Jhr. E. J. W. Six tot Oterleek, Commies bij het prov. bestuur beiden alhier, voornemens zijn een *Handboek voor Plaatselijke Besturen*, te bewerken. Deze arbeid zal geschieden, naar aanleiding der nieuwe gemeentewet, ingeval het thans aanhangig ontwerp als wet is in werking getreden, en van onze overige gewijzigde staatsinstellingen. Het doel, dat de schrijvers zich met dit werk voorstellen, is het leveren van een *wetenschappelijk en tevens practisch geheel*, van alles wat tot de gemeentelijke huishouding behoort, ten einde als volledige handleiding te kunnen dienen voor Burgemeesters, Wethouders en alle andere gemeentelijke ambtenaren.

HARDERWIJK, 28 Mei.

Onlangs heeft men bij het ploegen van een akker, in de gemeente Doornspijk, buurschap Aperloo, op het zoogenaamde Harde, (Hertha), gevonden, eene bronzen munt eerste grootte van Keizer Hadrianus, die van het jaar 117—138 onzer jaartelling ook over dit land regeerde, alhoewel dit stuk niet behoort tot de zeldzame, is het evenwel opmerkelijk, dat het in ons land gevonden is.

— Donderdag is van hier naar het Nieuwe Diep vertrokken een detachement suppletie-troepen, sterk 150 onder-officieren en manschappen, onder bevel van den 1sten Luitenant der Infanterie W. Beelaerts van Emmichoven en den 2den Luitenant H. C. Bruggeman, om met het schip Prins Maurits, Kapt. J. J. Bart, naar Oost-Indië te worden overgevoerd.

ZWOLLE, 31 Mei.

Men verneemt, dat in het begin dezer week zich te Smilde een Russisch Heer heeft opgehouden, belast met het doen van onderzoekingen ten aanzien der veengraverij; zijn tolk was de Heer R. Gaykema, Timmerman alhier, door wiens tusschenkomst hij de noodige inlichtingen vroeg en verkreeg. In dat gedeelte van Rusland waarin hij woonachtig was, begon gebrek te komen aan de noodige brandstof; daarom had men een plan opgevat, om de zich daar bevindende veenen in exploitatie te brengen, en was hij naar Nederland afgezonden, om te onderzoeken, op welke wijze zulks met het meeste voordeel kon geschieden. Hij heeft onder anderen van de gebruikelijke werktuigen afteekeningen gemaakt. In zes weken moest hij de reis uit en t'huis doen. Hij woonde te Moskou, noemde zich Ingenieur en was door zijne Regering uitgezonden.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

ENGELAND.

LONDEN, 31 Mei.

Heden werd de geboortedag van H. M. met grooten luister gevierd.

— Het Lagerhuis heeft gisteren het 1ste art. der wet op het aannemen van kerkelijke titels met 244 tegen 62 stemmen aangenomen. Er wordt bij dit art. eene boete van 100 £ gesteld op hen die, zonder sanctie der kroon, zich die titels aanmatigen.

— In verband met de dezer dagen bij het Lagerhuis gevoerde beraadslaging over het verworpene voorstel van een lid tot invoering eener algemeene schoolbelasting, ter aanvulling der thans onvoldoende middelen van volksopvoeding, wordt de volgende opgave medegedeeld van hetgeen op de begrooting voor het dienstjaar eindigende met 31 Maart 1852, uitgetrokken is voor onderwijs, wetenschappen enz. Het geheele bedrag daarvan is slechts 435,920 £, tegen 414,802 £ in 1850 en 398,189 £ in 1849. De verhooging voor het loopende jaar (gedeeltelijk opgewogen door verminderingen op andere posten) is verdeeld als volgt: 34,560 voor openbaar onderwijs; 300 voor teekenscholen; 1620 voor de koninklijke Hoogeschool in Ierland en 1945 voor aankoopen enz. voor het Britsch museum.

— De Koningin heeft aan den Lord-Mayor laten weten, dat zij zijne uitnoodiging aannam, om op den 2den Julij een groot feestmaal in het paleis van Guildhal bij te wonen.

— De Hervormde Evangeliedienaar te Genève, Merle d'Aubigné, bekend door zijne *Histoire de la Réformation*, zal den 8sten Junij de predikbeurt in Woburn Capel waarnemen. Dit is waarschijnlijk de eerste keer, dat een Hervormd Leeraar in eene Engelsche Episcopale kerk predikt, waar, in den regel, alleen de dienst door geestelijken mag worden waargenomen, die door den Bisschop zijn aangesteld.

— Den 28sten hebben 37,000 menschen, die elk 1 sh. betaalde de tentoonstelling bezocht; het aantal zal met de abonnés wel tot 40,000 geklommen zijn. Het bezoek van de Koningin bij de verminderde entrée-gelden is door dat der aristokratie gevolgd, waardoor het denkbeeld van afscheiding der klassen vervallen is en vele inwoners zich bedienen van de goedkoope gelegenheid tot bezigtiging.

— In een brief uit Londen, van den 26sten dezer, door een geacht Duitsch dagblad medegedeeld, leest men het volgende, ten opzigte van het onderwijs in Ierland:

Terwijl men snel vordert met de aanstalten tot opening der Koninklijke Hoogeschool in Ierland en de Iersche Katholijke prelaten van hunne zijde voortgaan gelden in te zamelen voor de oprigting eener Katholijke Iersche Hoogeschool, bevestigt het zich meer en meer dat de Paus over de Koninkl. collegien of inrigtingen van middelbaar onderwijs in Ierland eene veroordeelende uitspraak geveld heeft, met verbod aan de Priesters om daarmede in eenige betrekking te treden en aan de leeken om van dit onderwijs voor de hunnen gebruik te maken. De Londensche *Times*, schoon, even als de Ministeriele *Globe* en eenige der Katholijke Iersche dagbladen, nog hopende dat de Iersche leeken zich niet algemeen aan dit verbod zullen onderwerpen, keurt het pauselijk besluit natuurlijk ten sterkste af. »Dezelfde geest, zegt het blad, die den Paus het wezenlijk belang der Katholijken in Engeland heeft doen opofferen, is op het punt van eene tweede zegepraal te behalen, niet zoozeer op de Protestantsche regering als op den zedelijken en stoffelijken vooruitgang van het Iersche volk. De weldaad, die het parlement in zijne wijsheid en vrijzinnigheid aan de Ieren schonk, is hun ontroofd door hun geestelijk opperhoofd, en onbewimpeld wordt de leer beleden dat vrij en onpartijdig onderrigt door leeken in wereldsche kundigheden bevonden is, in deze onze negentiende eeuw, volstrekt onbestaanbaar te zijn met de bevordering of zelfs met het bestaan van het Katholijk geloof.

»Dit Pauselijk besluit is eene grove en opzettelijke beleediging van de Koningin dezer landen, die het beschermerschap der instellingen, over welke nu de banvloek is uitgesproken, had op zich genomen. Het is eene beleediging onzer nationale eer en onafhankelijkheid.

»Doch wij zouden ons zeer bedriegen, indien de Katholijke leeken van Ierland het regt om de opvoeding hunner eigen kinderen zelve te regelen, gedwee aan eenig Bisschop of Priester afstonden. Kan de Iersche geestelijkheid den schamelen daglooner zijn laatsten penning afpersen voor eene Katholijke Hoogeschool, gelijk vroeger voor het bevorderen van de verbreking der unie met Engeland, daaruit volgt nog niet dat de middenklasse der Iersche bevolking, te wier behoeve de koninklijke collegien zijn opgerigt, de groote voordeelen, welke het voortreffelijk stelsel van onderwijs aldaar aanbiedt, zal willen afstaan op bevel van een buitenlandschen Vorst."

— Het ongeluk op den midden-spoorweg, voor eenige dagen gebeurd, hetwelk aan 25 personen het leven kostte, heeft aanleiding gegeven tot een langdurig onderzoek, dat eerst gisteren geëindigd is. De jury heeft een verdict van moord uitgebragt tegen den machinist Stretton, conducteur van den goederentrein, waardoor de botsing veroorzaakt werd. Bij gevolg is de machinist, Stretton in hechtenis genomen. Bij het verdict werdt de onachtzaamheid van de ambtenaren bij den spoorweg strengelijk gegispt.

— Het volgende voorval toont welke hartstogtelijke schaakspelers men in Engeland vindt. Tegen het einde van 1848 ontving Kapitein Thomas, die sedert eenige maanden eene groote schaakpartij in de Londensche club begonnen was met den Heer Williamson, bevel om naar de Kaap de Goede Hoop te vertrekken, alwaar zich zijn regement bevindt. De beide strijders spreken af, hunne partij per correspondentie voort te zetten, welke om 500 guinjes

gespeeld werd. Dit had dan ook werkelijk plaats, maar in een gevecht met de Kaffers werd Kapitein Thomas gevaarlijk gewond en overleed twee maanden daarna. Voor zijn dood echter heeft hij nog schriftelijk al de vermoedelijke of mogelijke zetten, die zijn tegenpartij kon doen, opgeteekend en de partij uitgespeeld, terwijl hij bij testament eenen zijner vrienden in de club heeft opgedragen, hem te vervangen en de partij naar zijne voorschriften uit te spelen. De Heer Williamson heeft deze voorwaarden aangenomen, en na een strijd van nog drie maanden, tusschen hem en den plaatsvervanger van Kapt. Thomas, heeft deze laatste de overwinning behaald. De overledene heeft dus door middel van zijn opvolger de partij gewonnen.

FRANKRIJK.

PARIJS, 31 Mei.

De President is naar Dyon op reis gegaan, waar hij eene toespraak zou houden ter inwijding van den spoorweg, waarvan reeds lang met ophef is melding gemaakt.

PORTUGAL.

LISSABON, 25 Mei.

De Koningin heeft bij besluit van heden de Kamer van Afgevaardigden ontbonden, en de Cortes tegen den 15den September bijeengeroepen om de Constitutie te herzien.

— Saldanha had een Ministerie zaamgesteld, waarvan hij voor zich den Voorzitterstoel behouden heeft. Al de Ministers behooren tot de dusgenoemde Septembristen.

SPANJE.

MADRID, 25 Mei.

Het Regeringsblad bevat een Koninklijk besluit, hetgeen inhoudt dat het de bedoeling der Regering niet is, het nieuwe Concordaat met den H. Stoel dadelijk ten uitvoer te leggen, en dat tot nader order de kerkelijke aangelegenheden op denzelfden voet zullen blijven.

ITALIE.

ROME, 21 Mei.

Niettegenstaande de Fransche Generaal Gemeau gestrenge maatregelen neemt, blijven de verraderlijke aanvallen op de Fransche soldaten voortduren. De tot de galeijen veroordeelde Romeinen zijn van hier naar Frankrijk gezonden. De Kommandanten der militaire posten hebben order, om bij moorddadige aanvallen, de moordenaars dadelijk dood te schieten. Het Pauselijk bestuur heeft hier tegen geprotesteerd.

PRUISSEN.

BERLIJN, 1 Junij.

Z. M. de Koning is eergisteren avond hier uit Warschau teruggekeerd.

— De Minister van Binnenl. Zaken heeft de oude landdagen, die bij de provinciale wet van 11 Maart 1850 afgeschaft waren, weder bij een geroepen, om de ingezetenen te rangschikken, die belasting op hunne inkomsten zullen moeten betalen. Deze maatregel maakt over het algemeen eenen ongunstigen indruk.

— Gisteren werd het standbeeld van Frederik II, den grondvester van de magt van Pruissen, tegenover het overwigt van de Oostenrijksche belangen in Duitschland, met groote pracht en niet zonder geestdrift van de zijde der bevolking en der talrijke toeschouwers, ontdekt en ingewijd. Het leger door ruim vijftig vaandels vertegenwoordigd, de troepen van de garde, zes regimenten zoo zware als ligte ruiterij, en de artillerie hebben, onder bevel van den Prins van Pruissen, de plegtigheid bijgewoond. Toen het standbeeld zoude ontdekt worden, gaf de Koning in persoon, het bevel, tot het presenteren van het geweer, en na het ontdekken, onder een ontzettend vreugdegejuich, het bulderen van het geschut en het luiden der klokken, vielen de zangers van het Domkoor in met het lied. »*Nun danket allen Gott!*" waarmede de menigte krachtig instemde.

Het standbeeld wordt voor een meesterstuk gehouden van den beeldhouwer Rauch. De Koning, te paard zittende, is het hoofd-voorwerp, maar ook de beroemde mannen, die hem ter zijde hebben gestaan, zijn geenszins daarbij vergeten. Niet alleen krijgshelden, maar ook staatslieden, wijsgeeren en letterkundigen.

Na de ontdekking heeft de Koning den beeldhouwer Rauch onder een daverend gejuich de hand gereikt. Alles schijnt zonder onheilen te zijn afgeloopen.

Verscheidene vreemde Vorsten waren tegenwoordig, en daaronder Prins Frederik der Nederlanden. Onder de uitgenoodigden werd ook de Aartsbisschop van Breslau, in Kardinaals gewaad, opgemerkt.

— Aan de Keulsche *Zeitung* wordt uit Luxemburg geschreven, dat Nederland de hoop nog niet heeft opgegeven om Limburg van den Duitschen bond af te scheiden, men zou zelfs, ten einde dit doel te bereiken, genegd zijn, om de verbinding van Luxemburg met Nederland losser te maken en het eerste meer aan het gezag van den bond over te laten. Te Luxemburg volgt men deze plannen met groote spanning, daar men in de solidaire verbinding van Limburg en Luxemburg met Holland eenen waarborg meende te vinden tegen de dreigende reactie van den bondsdag.

— De Hoogeschool te Bonn telt voor het zomerhalfjaar 1026 Studenten, grooter getal dan immer aldaar geweest is. In de Juridische faculteit zijn ingeschreven 374, in de Medische 125, en in de Philosophie 228 Studenten. De overige in de Theologie, enz. Men telt er 8 Prinsen, als een van Pruissen, een van Waldeck, een van Nassau, een van Reuss, een van Lippe, twee van Sleeswijk en een van Thurn en Taxis.

HESSEN.

Het Ministerie heeft dezer dagen een uitgebreid memorandum aan het Weener Kabinet toegezonden, waarin de jammerlijke toestand van het land met levendige kleuren wordt afgeschilderd, en de middelen overwogen, die aangewend zouden moeten worden, om dien te verbeteren. Daarbij wordt op den voorgrond gesteld eene wijziging van de tegenwoordige staatsregeling. Dit stuk zal waarschijnlijk aan den Voorzitter der Bonds-vergadering medegedeeld worden, ten einde het ook ter kennis te brengen van den Pruissischen gemagtigde bij die vergadering.

FRANKFORT.

1 Junij.

Het Ministerie in Hanover heeft zijn ontslag gevraagd.

— De Beijersche Regering heeft aan de Kamer eene geldleening van 14 millioen fl. aangevraagd, voor het aanleggen van spoorwegen.

— Vele landeigenaars in Hongarye verkoopen hunne bezittingen, die van den Graaf van Zichy zijn voor 625,000 fl. verkocht.

GRIEKENLAND.

ATHENE, 15 Mei.

De Koning is gisteren bij zijne terugkomst in deze hoofdstad met veel geestdrift ontvangen. De bevolking was hem te gemoet gegaan, de stad werd geïllumineerd, en gedurende twee dagen hebben HH. MM. haar, onder de toejuichingen des volks, doorkruist. De Koning heeft geheele goedkeuring gegeven aan alles wat gedurende zijne afwezigheid was geschied, onder het regentschap der Koningin, ook aan het besluit, waarbij de Kamers voor 40 dagen geschorst waren, tengevolge der tegenkanting, door den Senaat ondervonden bij de hervormingen, welke de Koningin in het bestuur wilde invoeren. De Koning heeft, naar men verzekerde, besloten die hervormingen onmiddelijk voort te zetten.

ALGERIE.

DJIJELLI, 18 Mei.

Een bijzonder berigt uit deze plaats bevat het volgende omtrent den krijgstogt tegen de Kabylen: »Wij zijn een bij uitstek moeijelijk land doorgetrokken, bedekt met bosschen en doorsneden met holle wegen. Vijf dagen vechtens (11—15 Mei), beginnende telkens des morgens om 5 ure en eindigende des avonds 8 ure, hebben ons gekost 100 dooden, waarbij 8 Officieren en een Opperofficier en 300 gekwetsten, waarbij 23 Officieren, een Opperofficier en een Generaal (Bosquet). De vijand heeft 437 dooden en 1200 gekwetsten. Den 15den Mei had onze kolonne 12 dorpen verbrand; den 17den heeft zij er nog 30 in de asch gelegd.

»Den 11den Mei vond de Generaal Saint-Arnaud 3 bergengten, door de Kabylen versterkt, die hij moest doortrekken. De hoogten werden met 4000 geweren verdedigd. Drie afdeelingen verdreven den vijand uit al zijne stellingen. De volgende 3 dagen werd er steeds gestreden; den 15den drong de Kolonel Marulaz tot in de dorpen der Kabylen en tuchtede deze stammen, door alles te vuur en te zwaard te verwoesten. Den 16den Mei sloegen wij ons bivouak voor Djijelli op. Vele stammen hebben hunne onderwerping komen aanbieden. Djijelli werd door deze operatie niet alleen ontzet, maar den Kabylen eene geduchte les voor het vervolg gegeven.

Volgens een nader berigt, is de Generaal Saint-Arnaud den 8sten Mei van Milah vertrokken aan het hoofd 5 à 6000 man, om Djijelli te ontzetten, en eerst den 16den Mei er aangekomen. Den 19den is hij van daar weder vertrokken, toen hij den 20sten Mei door de Kabylen werd aangevallen. Deze werden op nieuw verdreven. Ons verlies wordt in de verschillende gevechten op 650 man, zoo dooden, als gekwetsten begroot, waarbij 300 dooden, en dat des vijands op 1200 man, waarbij 400 dooden.

Twee compagnien van het 10 reg. zijn ongelukkiglijk in eene hinderlaag gevallen, en hebben 200 dooden, waarbij 5 Officieren, achter gelaten. Terwijl Generaal Arnaud van Milah naar Djijelli trok, is de Cherif Berghela te Boegia aangekomen, alle stammen der Kabylen tegen ons in opstand brengende. Te Boegia is hij echter door het garnizoen, sterk 900 man, afgeslagen.

— Volgens den *Moniteur* evenwel heeft het geheel verlies in de gevechten bedragen: gesneuveld, 8 Officieren en 80 soldaten, gewond, 23 Officieren en 807 soldaten. Van den vijand waren 900 man gevallen; het getal gewonden was onbekend.

EGYPTE.

De Onderkoning heeft besloten onverwijld den aanleg van een ijzeren spoorweg te doen aanvangen; het werk zou ondernomen worden onder bestuur van den beroemden Britschen Ingenieur Stephenson en in omstreeks twee jaren tijds worden voltooid. Inmiddels deed de Onderkoning al wat mogelijk was tot verbetering der tegenwoordige middelen van doorvoer door zijn land, gelijk hij in het algemeen zich aan de Britsche belangen aansluit.

STADS BERIGT.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD LEYDEN brengen bij deze ter kennis der belanghebbenden, dat bij de Wet van den 2den Mei 1851, (*Staatsblad* No. 25) een nieuwe termijn geopend is tot de inwisseling der reeds verjaarde muntbiljetten, daargesteld krachtens de Wet van den 18den December 1845 (*Staatsblad* No. 90); welke termijn is ingegaan met de 2de Mei en zal eindigen met den 31sten December 1851.

DU RIEU.

LEYDEN, 30 Mei 1851.

Ter ordonnantie van dezelve,
v. PUTTKAMMER.

ADVERTENTIEN.

Mijne geliefde Echtgenoote H. M. VAN WESTERBEEK VAN KERTEN, beviel heden allervoorspoedigst van eene DOCHTER.

LEYDEN, 2 Junij 1851. P. K. DOEFF.

Eenige Kennisgeving.

Voor de menigvuldige bewijzen van hartelijke deelneming en belangstelling, aan mij, mijne Kinderen en verdere betrekkingen, in zulk eene ruime mate betoond, bij het overlijden van mijne geliefde Echtgenoote, betuig ik, ook namens hen, onzen welmeenenden dank.

LEYDEN, 2 Junij 1851. PAUL DU RIEU.

KOLF- EN BILJARTPARTIJ

ten Huize van G. ELSHOF, in het Koffijhuis *de Eendragt*, in de Janvossensteeg, op Donderdag en Vrijdag avond ten 8 ure. Breeder bij aangeplakte biljetten omschreven. Hij beveelt zich in de gunst van het Publiek.

Entrée Vrij.

SALON DES VARIÉTÉS,

Onder Directie van **P. BOAS** en **N. JUDELS**,

op de Bloemmarkt.

WOENSDAG 4 JUNIJ. (*Tot Opening van het Tooneel.*) ***Marie of de Overstrooming***, nieuw groot Melodrama in 6 Tafereelen, met nieuwe Decoratiën, Machineriën, enz., waarin de Hoofdrollen door Mw. KIEHL en den Heer JUDELS zullen vervuld worden. 1ste Tafereel: *de Pachthoeve*. 2de Tafereel: *Het herstel van Eer*. 3de Tafereel: *de Bewijsstukken*. 4de Tafereel: *de Dijkbreuk*. 5de Tafereel: *de Verborgen Schat*, (het instorten der Stulp). 6de Tafereel: *de Overstrooming*, (Beweegbaar Panorama).

DONDERDAG 5 JUNIJ. ***Robert Macaire***, nieuwe groote Vaudeville in 3 Bedrijven. Na hetzelve: ***Zonder Huwelijksgift of een Ambtenaar op Pensioen***, nieuwe vrolijke Vaudeville in één Bedrijf. Zullende de Hoofdrollen in bovenstaande stukken door den Heer JUDELS vervuld worden. *Aanvang half Negen ure.*

KOSTELOOS.

Blijkens behoorlijk geregistreerd exploit van mij Ondergeteekende, Deurwaarder, van den 26sten Mei 1800 een en vijftig, gedaan bij aanplakking aan de Hoofddeur der Gehoorzaal van de Arrondissements-Regtbank te *Leyden*, en waarvan een tweede afschrift is overgegeven aan den Edel-Achtbaren Heer Officier bij gemelde Regtbank, heb ik Deurwaarder, ten verzoeke van ANTONIUS VAN ZIJP, wonende te *Leyden* in Wijk VI, No. 384a, gesommeerd GRIETJE THOMASSE, Huisvrouw van gezegden ANTONIUS VAN ZIJP, om alsnog in de gemeenschappelijke woning terug te keeren, ten einde daarin voortdurend te verblijven, met aanzegging dat bij niet terugkeering, de requirant voornemens is de ontbinding te vorderen van het thans nog regtens tusschen hen bestaande Huwelijk, door Echtscheiding op grond van kwaadwillige verlating.

Geschiedende hiervan openbare aankondiging, ter voldoening aan Artikel 4, No. 7 laatste gedeelte van het Wetboek van Burgerlijke Regtsvordering.

LEYDEN, 27 Mei 1851. C. K. BIEGMAN, *Deurwaarder*.

Wordt gevraagd een **Goudsmids-Gezel** of iemand die eenigen tijd bij genoemd vak is werkzaam geweest.

Te bevragen onder *franco* briefjes bij J. J. THYSSENS & ZOON.

Bij de Veiling ten overstaan van den Notaris J. P. W. SCHERMER, den 31sten Mei laatstl. aan den Burg te *Leyden* gehouden, is het HUIS op den hoek van de Breedestraat en Maarsmansteeg, in bod gebragt op *f* 2,800.—.

OPENBARE VRIJWILLIGE VERKOOPING,

Op Woensdag den 18den Junij 1851, des avonds ten 6 ure, in het Logement *de Roskam*, te *Katwijk aan den Rijn*, van:

No. 1. Een hecht, sterk en bijzonder goed ingerigt HEERENHUIS, bevattende 4 Beneden- en 7 Bovenvertrekken, meest allen Behangen en van Stookplaatsen voorzien; voorts Keuken, Kelder, Wel- en Regenwaterspuit, en verdere gemakken, mitsgaders grooten, fraai aangelegden TUIN en ERVE, staande en gelegen zeer aangenaam te *Katwijk aan den Rijn* in de Kerkstraat, gemerkt Wijk III. No. 219, Kadaster Sectie B. No. 1491 en 1492, groot 12 roeden, 82 ellen. Kunnende dadelijk worden aanvaard.

No. 2—6. Verschillende hechte en sterke HUIZEN, TUINEN EN ERVEN.

No. 7. Een stukje best TEELLAND, ter grootte van 22 roeden, 87 ellen, staande en gelegen mede alles zeer gunstig te *Katwijk aan den Rijn*; mitsgaders nog No. 8. Twee partijen AARDAPPELEN, te Velde.

Alles bij Biljetten breeder beschreven.

De voorschrevene Perceelen kunnen worden bezigtigd twee dagen vóór en op den Voormiddag van den dag der Verkooping. — Zijnde inmiddels nadere inlichtingen te bekomen ten Kantore van den Notaris A. E. BOEST VAN LIMBURG, te *Katwijk aan den Rijn*. Brieven *Franco*.

Aan de Houders van Obligatiën, ***Leening Grofsmederij*** te *Leyden*, wordt berigt, dat op heden in de Vergadering van het Bestuur, ten overstaan van de in de Algemeene Vergadering benoemde drie Heeren Deelhebbers, de **UITLOTING** heeft plaats gehad van **zes Obligatiën** en daarbij zijn uitgekomen de Nummers 97, 9, 8, 24, 68 en 18, welke alzoo met den 1sten Julij aanstaande worden afgelost, en kunnen worden ontvangen ten Kantore van de Kassiers LEZWYN & EIGEMAN, alhier.

LEYDEN, 2 Junij 1851.

De Boek- en Papierhandelaren, LUTKIE, CRANENBURG en GEYER, hebben de eer te berigten dat zij zich voorzien hebben van eene ruime sortering van fraaije *Albums*, *Cartonnages*, *Papeteriën*, *Verwdoozen*, *Cigarenkokers*, *Lees- en Prenteboeken* met Prachtbanden, à 25 Cents en hooger, *Portemonaies* à 12½ Cent en hooger en verder verschillende Artikelen welke bijzonder geschikt zijn voor Cadeaux.

Botermarkt, Wijk IV. No. 6.

Een nieuw bewijs van krachtdadige werking der Zalf en Pillen van Holloway, bij de genezing van een ziek been.

Mejufvrouw MANDEVILLE, te *Stretton*, leed sedert bijna drie jaren aan verschrikkelijke zweren aan beide beenen. Niettegenstaande de verschillende geneeskundige behandelingen die zij onderging, werden de verzweringen van dag tot dag erger, en sedert eenige maanden was zij geheel buiten staat om te staan. Eindelijk besloot zij de *Zalf en Pillen* van HOLLOWAY te gebruiken en dit uitmuntend geneesmiddel had spoedig eene bewonderingswaardige uitwerking, want in weinige weken tijds waren alle hare wonden genezen, en zij had volkomen het gebruik harer beenen weder, zoodat zij thans in staat is, met veel gemak, dagelijks een weg van onderscheidene mijlen gaans te voet af te leggen.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt:

Doosjes Pillen à *f* 0.90, *f* 2.10, *f* 3.30, *f* 7.75, *f* 15.50, *f* 23.50.

Potjes Zalf à *f* 0.90 *f* 2.10, *f* 3.30, *f* 8.15, *f* 15.90, *f* 23.90.

Te bekomen te *'s Hertogenbosch* bij J. STRAATMAN, te *'s Hage* bij W. C. VAN DORT en te *Gouda* bij J. A. P. P. VAN DER HEYDEN, alsmede te *Londen*, Strand 244, *Holloway's Etablissement*.

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.

MAANDAG, 2 Junij.

	Laagst. koers.	Hoogst. Koers.	Gebleven.
NEDERLAND, Werkelijke Schuld à 2½ pCt.	57 1/16	58	57 5/16
Dito Certificaten . . . . " 3 "	68	68 3/8	68 1/4
Dito dito . . . . " 4 "	88 1/2	88 9/16	88 1/2
Amortisatie Syndicaat . . . . " 3½ "	88 1/4	—	—
Handelmaatschappij . . . . . " 4½ "	109 1/2	—	—
O. I. Leening . . . . " 4 "	87 1/2	—	—
Dito Holl. Spoorweg . . . . . "	—	—	—
Aandeelen Rijn-Spoorweg . . . " 4½ "	92	—	—
Haarlemmermeer . . . . " 5 "	—	—	—
RUSLAND, Obl. HOPE 1798 en 1816 " 5 "	105 3/4	—	—
Dito dito 1828 en 1829 . . " 5 "	104 3/4	—	—
Cert. bij dito 1831 en 1833 " 5 "	95 1/2	95 3/8	—
Dito 1840 . . . . " 4 "	88 1/16	88 1/8	88 3/8
Dito bij STIEGLITZ & Co. . . . " 4 "	87 1/4	—	—
Dito dito Nieuwe . . . . . . " 4 "	87 1/2	—	—
Inschrijving in Assign. . . . . " 6 "	—	—	—
Certificaten van dito . . . . . " 6 "	65	65 1/4	65 1/4
POLEN, Obligatiën . . . . " 4 "	77 1/4	—	—
Dito Aandeelen met Loten, fl. 250 *f*	—	—	—
Dito dito 1835 . . . . " 500 "	149 1/4	—	—
SPANJE, Leen. bij ARDOIN v. 85 £ à 5 pCt.	15 7/16	15 5/8	15 7/16
Dito dito Onbep. Stukken . " 5 "	15 1/2	15 5/8	—
Dito Obligatiën . . . . " 3 "	38 7/8	39	39
Dito Binnenl. à 6 m. . . . . " 3 "	34 1/4	34 13/16	34 1/4
Coupons Ardoins	8 1/16	8 3/16	—
OOSTENRIJK, W. B. bij Goll. . " 5 "	—	—	—
Dito . . . . " 4 "	—	—	—
Dito Metall. . . . . " 5 "	70 5/8	71 3/8	—
Dito Nieuwe . . . . " 5 "	77	77 1/4	77 1/8
Dito 1847 . . . . " 2½ "	37 3/16	37 1/4	—
BELGIE, Banc. . . . . " 2½ "	—	—	—
Dito bij ROTHSCHILD . . . . . " 2½ "	47 3/4	47 7/16	47 3/8
BRAZILIE, 1824 100 £ . . . . " 5 "	90 7/8	91	90 7/8
PORTUGAL, te Londen . . . . . " 4 "	32 7/8	33	32 7/8
Dito dito . . . . " 4 "	32 1/16	32 7/8	32 5/8
VENEZUELA, ... " 3 "	—	—	—
MEXICO, ... " 5 "	32 3/8	—	—
AMERIKA, Bankactien	—	—	—

Koers van het Geld: Beleening 2½ pCt. Prolongatie 2½ pCt.

De Wisselkoers der Gouden Tienguldenstukken is *f* 9.70 à 75.

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. G. LA LAU.